

Medlemsbrev 2024

Sydveds gruppcertifikat för PEFC (PEFC/05-22-109) certifikat SE007061-1
och/eller FSC® (FSC-C015573) certifikat BV-FM/COC-015573

Bästa skogsägare och medlemmar i Sydveds certifieringsparaply!

Årets medlemsbrev kommer till er senare än vanligt på grund av en rad oförutsedda händelser som gjorde att vi fick jobba ända fram till jul med att sammanställa alla uppföljningar kopplat till uppfyllandet av grupp-certifieringens krav.

Under 2024 har vi besökt och utvärderat mer än 500 olika slutavverkningar och gallringar samt nästan lika många planteringar. Med detta underlag anser vi oss ha en god bild av utfört arbete i skogen och vi kan konstatera att på det stora hela lever Sydved upp till de ställda kraven. Som alltid finns det områden med förbättringsmöjligheter och de viktigaste av dessa kommer att beskrivas i detta brev.

Kantzoner och deras funktioner

Det har upptäckts flera fall där den lämnade kantzonen mot vatten inte uppfyller kravet som lyder: "Ekologiskt funktionella kantzoner mot vattendrag och öppna vattenytor bevaras eller återskapas vid behov. Kantzonens utformning och bredd planeras och anpassas utifrån vattenmiljöns naturvärde och känslighet samt kantzonens skogliga naturvärden." Det finns mycket intressant och viktigt att läsa om detta i Skogsektorns målbilder för god miljöhänsyn och även flera fina och pedagogiska filmer, bland annat:

[Kantzonen vid vatten och dess funktion | Filmskogen](#)

I korthet är det följande funktioner som är viktiga att bevara i kantzonen mot vatten.

1. Bevara viktiga markkemiska processer
2. Förhindra slamtransport och stabilisera strandkanten
3. Tillföra föda till vattenlevande organismer genom nedfallande löv och kryp
4. Ge beskuggning
5. Tillföra död ved
6. Bevara biologisk mångfald

Grova toppar – naturvårdstoppar

Kravet på att lämna ett par grövre toppar vid grot-uttag har alltid funnits men det har varit lite otydligt hur många och hur grova dessa ska vara. Från och med 2024 har detta tydliggjorts med krav på minst tre 20 cm grova toppar per hektar. Prioriteringen är i första hand ädellöv, asp och stammar/sly av hassel. I andra hand björk eller al och i tredje hand tall. Finns inte något av detta får det bli övriga inhemska trädslag. Det är viktigt att även ni som själva skotar ut groten uppfyller dessa krav.

Uttag av vindfällan

Uttag av vindfällan är naturligtvis bra av flera skäl så som till exempel förebyggande åtgärd mot insektsangrepp och mer brasved till kaminen, men som certifierad är det några saker att tänka på. Träd som har lämnats som hänsyn ska lämnas i skogen även om de har blåst ner. Man får flytta dem om man måste, men helst ska de ligga där de ligger. Om det blåser ner träd i fröträds- eller timmerställningar så ska minst två vindfällan per hektar lämnas.

Granbarkborredödade granar

Generellt sett ska träd som varit döda en längre tid än ett år lämnas i skogen. Men det finns undantag vid "omfattande" insektsangrepp, såsom granar som dödade av granbarkborre. I dessa fall kan det räcka med att lämna en begränsad andel träd. Kontakta din Sydvedare för att diskutera vilka undantag som kan gälla i din skog. Var alltid försiktig i närheten av dessa granar. Vi känner till flera fall då toppen plötsligt har lossnat och skadat både människor och djur.

Artskyddsärenden

Som ni säkert har läst om i skogstidningarna pågår ett stort antal artskyddsärenden runtom i landet och det juridiska läget är minst sagt oklart. Under 2025 är det ett antal nationella utredningar kopplat till detta som ska redovisas. Så förhoppningsvis kommer läget att klarna. Oavsett var detta landar är det helt klart att Miljöbalkens krav på verksamhetsutövarens (skogsägare och deras ev. ombud) kunskap om naturmiljön är omfattande. Det minsta ni skogsägare kan göra är att gå in på Mina sidor hos Skogsstyrelsen och ta del av informationen i kartan Skogens pärlor. Där finns även registrerade artfynd tillgängliga om man klickar på knappen "A" som i artdata. En annan bra kunskapskälla är skogsbruksplanen men den kan behöva kompletteras med era egna kunskaper om er mark. Skogens pärlor når ni här: [Kartor](#)

Kulturlämningar

Förutom naturmiljön förväntas verksamhetsutövaren även ha god kunskap om vilka kulturlämningar som finns på marken. För den som vill lära sig mer om detta kan vi rekommendera en värdefull webbutbildning från Skogsstyrelsen som finns här: [Hänsyn till kulturlämningar vid skogsbruk – Skogsstyrelsen](#)

Hyggesfritt

Även om det inte är direkt kopplat till årets uppföljningar så går det inte att undvika den stora snackisen inom skogsbruket nämligen hyggesfritt. Under 2024 har alla inköpare och områdeschefer på Sydved genomfört en utbildning i Skogsstyrelsens regi. Inför utbildningen har alla gått en annan mycket bra webbutbildning hos Skogsstyrelsen som vi också vill rekommendera den intresserade:

[Hyggesfritt skogsbruk – Skogsstyrelsen](#)

Det finns inga hinder från certifieringens sida att bedriva Hyggesfritt skogsbruk men det är långt ifrån alla bestånd som passar för detta. Sydved ser hyggesfritt skogsbruk som ett möjligt komplement till trakt-hyggesbruket i bestånd där det passar. Det ersätter inte trakt-hyggesbruket.

Avslutningsvis

Allt fler människor bryr sig om hur världens skogar sköts och efterfrågan på certifierat virke ökar ständigt. Genom att certifiera ditt skogsbruk visar du att du bedriver ett ansvarsfullt och långsiktigt uthålligt skogsbruk och bidrar aktivt i framtagandet av en förnyelsebar och klimatsmart skogsråvara.

Om det är något du undrar över kring certifiering får du gärna kontakta undertecknad eller din Sydvedare.

Med vänliga hälsningar

Niklas Fogdestam

Miljösamordnare och certifieringsansvarig, Sydved

Telefon: 070-558 82 21. E-post: niklas.fogdestam@sydved.se

Sydved

